

Aleix Grifoll Bravo, cisteller

<<https://www.instagram.com/aleixgrifoll>>

Text > JOSEP CAMPMAJÓ, escriptor

Foto > TONI VILCHES

Cistells, coves, paneres, garrafes del *quinto*, caragoleres, canyissos, tanques, pèrgoles, *attrezzo* per a pel·lícules i, fins i tot, cabanes per a escoles. Un cisteller pot fer de tot. De tot i més, diu l'Aleix Grifoll (Vic, 1983). Fa uns vint anys, va passar de fer tallers de colònies amb mainada a exercir l'ofici de cisteller. Com confessa, es va apuntar a un curs de fer cistells per anar a caçar bolets i, literalment, s'hi va enganxar. El seu somni era viure enmig del bosc i exercir un ofici que li agradés. Per això, fer de cisteller ha significat assolir aquest somni —malgrat no estar exempt dels riscos de l'autònom i la incertesa d'esperar que arribin els encàrrecs. L'Aleix, des del seu taller somiat al bell mig del bosc, des d'on pot veure el cel mentre treballa, no només fa d'artesà. La memòria del seu ofici l'ha portat a recollir, amb la primera lluna d'hivern, les seves pròpies branques de salze, que aviat convertirà en vímet. Les assecarà, a l'ombra o a un bon sol, depenent del color que vulgui donar a la vara preparada per ser treballada. Coneix quin tipus d'arbre, arbust i planta té en cadascun dels camps de collita, distribuïts entre comarques properes. Des de la plana de Vic (sobretot) fins a l'Alt Empordà, cada any porta fins al seu quarter de la vall de Biert una bona collita, abans de convertir-la en cistells que distribuirà arreu de Catalunya i França.

Grifoll reivindica amb orgull dos dels seus mestres, l'empordanès Carlus Trijueque i l'osonenc Joan Ferrer.

Però amb un somriure carregat de picardia reconeix que YouTube és, ara per ara, un dels transmissors de coneixement més efectius pel que fa a tècniques artesanals. Qui ho havia de dir, que un ofici de milers d'anys tindria aquests companys de viatge! L'Aleix té clar que la cistelleria té una reminiscència ancestral, quasi genètica i mística, que la fa addictiva. Però l'ofici de cisteller no és només un ofici amb molt de passat. És, sobretot, un ofici amb molt de futur. Tot dependrà de com es visqui el present. La innovació no serà un problema. Ni la competència de la globalització comercial, que té un antídote sense competència: l'especialització. El gran enemic de la cistelleria són els mateixos cistellers. Si els artesans són capaços d'adaptar-se a les noves necessitats de la gent, si són capaços de fer valdre la seva feina de manera justa i suficient, l'ofici de la cistelleria perviurà molts segles més. De fet, i vist des de la perspectiva correcta, un cistell és molt més barat i sostenible que qualsevol aparell electrònic d'última generació. I, a més a més, un dispositiu digital té una vida curta, mentre que un cistell es pot deixar d'herència als fills. Cal, però, afegir a aquestes idees optimistes un element clau: la consciència popular. Comprar als artesans del costat de casa i als productors que també són veïns nostres (és a dir, militar en el consum conscient) és la millor garantia perquè els oficis artesanals, com el de cisteller, tinguin més futur que passat.